

SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
Zespołu Szkół Ponadpodstawowych im.
Stanisława Staszica w Wieruszowie
na rok szkolny 2022/2023

Wieruszów, wrzesień 2022r.

Spis treści:

Podstawa prawna.....	3
Założenia ogólne programu.....	5
Misja Szkoły.....	7
Sylwetka absolwenta	8
Struktura oddziaływań wychowawczych.....	9
Ceremoniał i tradycje szkolne.....	13
Diagnoza występująca w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji zastępczych...14	14
Zadania wychowawczo – profilaktyczne na rok 2022/2023, wraz z harmonogramem działań.....	27
Działania skierowane do rodziców.....	40
Propozycje tematów oraz zagadnień do realizacji w ramach zajęć z wychowawcą.....	42

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.). • Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 203. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018r.zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649) - § 4.

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH IM. STANISŁAWA STASZICA W WIERUSZOWIE

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 1591 oraz z 2018 r. poz. 1647)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 lutego 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
- Statut Zespołu Szkół Ponadpodstawowych im. Stanisława Staszica w Wieruszowie

II. ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU:

1. Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół Ponadpodstawowych im. Stanisława Staszica w Wieruszowie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski oraz wynika z zatwierdzonej w szkole koncepcji pracy.
2. Realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, zgodnie z jego założeniami, ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości uczniów (fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej) i umożliwić im osiągnięcie sukcesu.
3. Łączymy w pracy dydaktycznej i wychowawczej tradycję oraz nowoczesność metod nauczania i wychowania. Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły oraz szkolny zestaw programów nauczania tworzą spójną całość i uwzględniają wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej
4. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania.
5. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.
6. Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży. (art. 1 pkt 3 Ustawy Prawo oświatowe).
W działalności profilaktycznej będziemy diagnozować następujące grupy zachowań problemowych:
 - przemoc i zachowania agresywne, w tym cyberprzemoc
 - wykluczenie społeczne – ze szczególnym uwzględnieniem grup rówieśniczych
 - problemy szkolne oraz psychospołeczne czynniki chroniące i czynniki ryzykaWnioski z przedstawionej diagnozy będą stanowiły podstawę do wyznaczania konkretnych zadań dla wychowawców i nauczycieli oraz oceny skuteczności i adekwatności podejmowanych działań w zakresie profilaktyki, opieki i wychowania.

7. Priorytety Programu w roku szkolnym 2021/2022 wynikają z koncepcji pracy i funkcjonowania Zespołu Szkół Ponadpodstawowych im. Stanisława Staszica, Priorytetów MEN - określających podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa:
- A. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
 - B. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
 - C. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, m.in. przez umożliwienie uczenia się języka łacińskiego już od szkoły podstawowej.
 - D. Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.
 - E. Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.

Należy nadmienić, że działania szkoły są zgodne z opracowanymi wcześniej dokumentami:

Instrukcja bezpieczeństwa i higieny pracy dla Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Stanisława Staszica w Wieruszowie

Procedura postępowania nauczycieli i metody współpracy szkoły z policją w sytuacjach zagrożeń młodzieży przestępczością i demoralizacją

Procedura organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. Stanisława Staszica w Wieruszowie. Procedura przebywania uczniów w szkole i organizacja zajęć w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Wieruszowie

Procedura postępowania w Zespole Szkół Ponadpodstawowych im. Stanisława Staszica w Wieruszowie na wypadek podejrzenia zakażenia koronawirusem lub zachorowania na COVID- 19

III. MISJA SZKOŁY

Jesteśmy placówką o bardzo szerokim wachlarzu edukacyjnym wychodzącym naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom młodzieży, a także zmieniającemu się rynkowi pracy. Nadrzędnym celem naszej szkoły jest wszechstronny rozwój osobowości, zainteresowań i talentów naszych uczniów na drodze pracy pedagogicznej i wychowawczej.

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom.

Do najważniejszych zadań naszej placówki należy uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Wspólnie tworzymy szkołę bezpieczną i przyjazną uczniom, otwartą na zmiany i nowoczesną zarówno pod względem zasobów dydaktycznych, jak i myślenia o nauczaniu. Uczniowie, inspirowani przez pedagogów tworzą społeczność, w której kształcą się, szanują prawa innych, dojrzewają i wybierają własne drogi życiowe; mają wspólny cel: zmierzyć się z wyzwaniami zawodowymi, zdobyć wiedzę i umiejętności, które pozwolą im na odniesienie sukcesu, mimo że czasem wiąże się to z ogromnym trudem i przekroczeniem wielu własnych ograniczeń.

IV. SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem naszej szkoły jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego i dojrzałego życia w środowisku rodzinnym oraz społecznym. Naszych absolwentów cechuje umiejętność podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę:

- sprawnie wykorzystuje narzędzia edukacji cyfrowej i stacjonarnej;
- rozwija swoje talenty, realizuje pasje życiowe, planuje karierę;
- jest obywatelem Europy - świadomie i odpowiedzialnie uczestniczy w życiu publicznym;
- umie szanować wolność osobistą i innych, jest tolerancyjny;
- jest świadomy zagrożeń (cywilizacyjnych i ekologicznych) współczesnego świata, potrafi ich unikać - dba o zdrowie własne, innych ludzi i środowiska;
- jest przygotowany do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie;
- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności;
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia;
- cechuje go asertywność – umiejętnie wyraża oraz przyjmuje opinie, krytykę, pochwały i oceny, właściwie wyraża emocje, szanuje zdanie innych, potrafi bronić własnych praw, dba o swoje potrzeby, potrafi odmawiać nie raniąc innych, jest świadomy swoich mocnych i słabych stron;
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego);
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych);

V. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
 - sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
 - inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
 - stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły, • współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz samorządem uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada Pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty oraz procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,

- wykonuje pozostałe zadania wynikające z potrzeb szkoły.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przewycięzaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,

- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych,

5. Pedagog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach ze szczególnym uwzględnieniem czasu edukacji zdalnej,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,

6. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,

- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,

7. Samorząd uczniowski:

- inspiruje i organizuje, w porozumieniu z dyrektorem, życie kulturalne uczniów szkoły, działalność oświatową, sportową oraz rozrywkową zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,

VI. CEREMONIAŁ I TRADYCJE SZKOLNE:

Ceremoniał, święta i uroczystości, będąc niejako „pamięcią kultury”, stanowią odwołanie do wielowiekowej tradycji człowieka, są ważne dla poczucia tożsamości, przez co stwarzają nieograniczone możliwości wychowawcze. Założenia Programu Wychowawczo-Profilaktycznego uwzględniają ich doniosłą rolę „wykorzystując” do kształtowania postaw (m.in. tolerancji), umiejętności (np. pracy w zespole), integracji środowiska (także lokalnego), rozbudzania zainteresowań (m.in. kulturą, tradycją), odkrywania nowych możliwości, itp. Ceremoniał jest ważnym elementem szkolnego Programu. Nawiązuje do tradycji szkoły, a także wzbogaca treści służące kształtowaniu emocjonalnego stosunku uczniów do symboli narodowych oraz Ojczyzny. Zespół Szkół Ponadpodstawowych im. Stanisława Staszica w Wieruszowie poprzez swoją tradycję i ceremoniał, uczy poszanowania symboli i dziedzictwa kulturowego takich jak:

- godło państwowe
- flaga państwowa
- sztandar szkoły

Poczet sztandarowy bierze udział w najważniejszych wydarzeniach tworzących ceremoniał szkolny:

- inauguracja roku szkolnego
- ślubowanie klas pierwszych
- uroczyste zakończenie roku szkolnego
- uroczystości miejskie, regionalne i państwowe.

VII. DIAGNOZA WYSTĘPUJĄCA W ŚRODOWISKU SZKOLNYM POTRZEB ROZWOJOWYCH W TYM CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH I CZYNNIKÓW RYZYKA, ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ZAGROŻEŃ ZWIĄZANYCH Z UŻYWANIEM SUBSTANCJI PSYCHOTROPOWYCH, ŚRODKÓW ZASTĘPCZYCH ORAZ NOWYCH SUBSTANCJI ZASTĘPCZYCH.

1. Podstawy prawne:

Konieczność przeprowadzenia diagnozy występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych została wskazana w § 6 ust. 2 Rozporządzenia MEN z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249 ze zm. w 2018 r. poz. 214) oraz w zmienionym od 1 września 2019 r. art. 26 ustawy – Prawo oświatowe. Zgodnie z brzmieniem art. 26: „Art. 26. 1. Szkoły oraz placówki, o których mowa w art. 2 pkt 3–5, 7 i 8, realizują program wychowawczo-profilaktyczny obejmujący:

- 1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów oraz
- 2) treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

2. Celem diagnozy była ocena czynników ryzyka i czynników chroniących zachowań problemowych/ryzykownych uczniów naszej szkoły, a także dynamiki ich rozwoju w ciągu ostatniego roku szkolnego, ze szczególnym uwzględnieniem osamotnienia i izolacji w czasie nauki zdalnej. Przedmiotem badań były cztery grupy zachowań problemowych/ryzykownych uczniów:

- 1) wykluczenie społeczne;
- 2) używanie substancji psychoaktywnych;
- 3) problemy szkolne oraz psychospołeczne czynniki chroniące i czynniki ryzyka uwzględniające: wpływy rówieśnicze, rodzinne, szkolne, naukę zdalną, środowiskowe i cechy indywidualne.

Wnioski i wyniki diagnozy stanowią podstawę do wprowadzenia zmian w Programie profilaktyczno-wychowawczym na rok szkolny 2022/2023. Szkolny zespół badawczy przygotowując badanie bazował na wynikach badań z poprzedniego roku oraz badaniach zewnętrznych.

Czynniki ryzyka definiujemy jako: cechy osobowe, sytuacje, warunki i wydarzenia życiowe potencjalnie wpływające na pojawienie się problemów w obszarze zdrowia psychicznego.

Czynniki ryzyka:

- a) niechęć rodziców w pogłębianiu diagnozy dzieci z zaburzeniami zachowania,
- b) nieumiejętność uczniów w radzeniu sobie w sytuacjach stresujących i wymagających emocjonalnego zaangażowania,
- c) brak dostatecznej umiejętności radzenia sobie w trudnej sytuacji (konflikty rówieśnicze)
- d) niepowodzenia szkolne w tym wczesne niepowodzenia w nauce oraz negatywny stosunek do szkoły i obowiązków szkolnych,
- e) istnienie rodzin niepełnych, rozbitych, o trudnej sytuacji materialnej.
- f) antyspołeczne wzorce ról w dzieciństwie, negatywne wzory starszego rodzeństwa (picie, palenie, używanie narkotyków),
- g) przestępczość, nadużywanie środków psychoaktywnych przez rodziców, choroby psychiczne rodziców.
- h) niska samoocena,
- i) skłonność do zachowań depresyjnych, zwłaszcza w okresie osamotnienia, braku kontaktów rówieśniczych, izolacji z powodu pandemii,
- j) deficyty rozwojowe: nadpobudliwość, słaba odporność na frustrację, niedojrzałość emocjonalna i społeczna, słaba kontrola wewnętrzna,
- k) przynależność do niekonstruktywnej grupy rówieśniczej (rówieśnicy z problemami w zachowaniu, nierespektujący norm społecznych, używający substancji psychoaktywnych),
- l) obserwowanie u rówieśników aprobaty dla używania substancji psychoaktywnych,

Czynniki chroniące to cechy, sytuacje, warunki i wydarzenia życiowe, które zmniejszają prawdopodobieństwo wystąpienia problemów i zaburzeń. Stanowią one swego rodzaju bufor redukujący wpływ czynników ryzyka, modyfikując ich potencjalny negatywny wpływ, a tym samym zwiększając odporność jednostki na trudne sytuacje życiowe tak, że może lepiej się z nimi zmagać.

Czynniki chroniące:

1. zainteresowanie uczniów nauką szkolną (wyniki w nauce i zachowaniu)
2. systematyczne uczęszczanie do szkoły,
3. udział w alternatywnych formach spędzania czasu wolnego,
4. zaangażowanie w konstruktywną działalność (wolontariat),
5. silna więź z rodzicami,
6. zaangażowanie rodziców w życie i naukę zdalną dziecka,
7. pozytywny klimat szkoły, okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć
8. prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza
9. wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy
10. zdecydowany brak akceptacji przez szkołę dla przemocy.
11. przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej (rówieśnicy akceptujący normy, z aspiracjami edukacyjnymi, prospołeczni).
12. przyjazne i bezpieczne sąsiedztwo (dostęp do ośrodków rekreacji, poradni, ośrodków interwencji kryzysowej)
13. obecność wspierających, mądrych dorosłych (mentorów, wychowawców, trenerów, księży itp.).

Przeprowadzone badanie koncentrowało się wokół obszarów związanych z: samopoczuciem dzieci/młodzieży w środowisku szkolnym, klasowym, relacjami z rówieśnikami, rodzicami, nauczycielami, zainteresowaniami, obowiązującymi zasadami. Na podstawie rozmów indywidualnych z uczniami i rodzicami oraz przeprowadzonych ankiet, pozyskano informacje na temat dostępności ewentualnego używania narkotyków i dopalaczy w czasie izolacji i ograniczonego wychodzenia poza miejsce zamieszkania.

METODY BADAWCZE

Metoda analizy poniższych dokumentów:

- 1) raportu z diagnozy powyższej problematyki z poprzedniego roku szkolnego;
- 2) sprawozdań wychowawców klas o sytuacji wychowawczej po zakończeniu roku szkolnego 2021/2022;
- 3) raport pedagoga szkolnego o sytuacji rodzinnej naszych uczniów i zgłaszanych problemach przez uczniów i rodziców;
- 4) analizy potrzeb w zakresie świadczenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej – liczba opinii i orzeczeń ppp na dzień 1 września 2022 r. oraz wniosków uprawnionych podmiotów do objęcia ucznia pomocą pp (wnioski wychowawców, pielęgniarki szkolnej, Społecznego kuratora, Sądu Rodzinnego);
- 5) Analiza ankiet przeprowadzonych wśród uczniów naszej szkoły:
 - a) ankieta dotycząca relacji klasowych i rówieśniczych
 - b) badanie ankietowe dotyczące używania środków alkoholu i środków psychoaktywnych

Metody dialogowe – pogłębione wywiady z rodzicami prowadzone przez psychologa i pedagoga szkolnego oraz Radę Rodziców.

Skład Zespołu:

1. p. – przewodnicząca, pedagog szkolny.
2. p. – członek, psycholog szkolny.
3. p. – członek, nauczyciel matematyki.

Przebieg prac zespołu ewaluacyjnego:

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH IM. STANISŁAWA STASZICA W WIERUSZOWIE

1. Analiza środowiska szkolnego na podstawie analizy dokumentacji szkolnej, wniosków z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Dyrektora Szkoły, wniosków i analiz z pracy zespołów przedmiotowych i wychowawczych, wywiadu z Dyrektorem Szkoły, szkolnymi specjalistami, rozmów z nauczycielami, uczniami i rodzicami.
2. Dokonanie analizy ilościowej i jakościowej zebranych raportów o potrzebach uczniów i rodziców po powrocie do szkoły od wychowawców i zatrudnionych specjalistów.
3. Wypracowanie zaleceń do działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej oraz profilaktycznej, które należy wykorzystać do aktualizacji szkolnego Programu Wychowawczo–Profilaktycznego.
4. Analiza środowiska szkolnego na podstawie analizy dokumentacji szkolnej, wniosków z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Dyrektora Szkoły, wniosków i analiz z pracy zespołów przedmiotowych i wychowawczych, wywiadu z Dyrektorem Szkoły, szkolnymi specjalistami, rozmów z nauczycielami, uczniami i rodzicami.

ANALIZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO:

Zespół Szkół Ponadpodstawowych im. St. Staszica w Wieruszowie to placówka, w skład której wchodzi następujące typy szkół:

- Technikum Zespół Szkół Ponadpodstawowych im. St. Staszica w Wieruszowie
- Szkoła Branżowa I Stopnia

W Szkole kształcą się ponad 1000 uczniów, którzy pochodzą z terenu Powiatu Wieruszowskiego jak również z powiatów ościennych, w większości ze środowisk wiejskich. Ich celem jest zdobycie przygotowania zawodowego i świadome wejście na rynek pracy. Duża grupa młodzieży zwłaszcza uczącej się w Technikum oprócz zdobywania kwalifikacji zawodowych z sukcesem zdaje egzamin maturalny.

W naszej szkole kształcą się 23 wychowanków z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego bądź niepełnosprawności a 97 uczniów posiada opinię z poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Diagnoza sytuacji wychowawczej wskazuje problemy, z którymi zmagają się uczniowie i ich rodziny, są to:

- wielodzietność,
- niski status materialny,
- bezrobocie rodziców,
- podejmowanie prac zarobkowych za granicą,
- sieroctwo, alkoholizm rodziców,
- rozwody
- problemy natury psychicznej, jak: zaburzenia nastroju, depresje, próby samobójcze, zaburzenia odżywiania, nerwice,
- problemy uczniów w rodzinach dysfunkcyjnych, r
- różne formy agresji i przemocy
- absencji uczniów na zajęciach lekcyjnych

Z dokonanego przeglądu czynników ryzyka i czynników chroniących oraz analizy środowiska szkolnego wynika, to o co szkoła powinna zadbać, aby kreować zdrowe i bezpieczne środowisko uczenia się wspierające prawidłowy rozwój fizyczny, intelektualny, emocjonalny i społeczny dzieci i młodzieży. W podejmowanych działaniach profilaktycznych należy uwzględniać wszystkie rodzaje czynników i zaplanować proces zmian pozwalający osiągnąć zakładane rezultaty.

W związku z występowaniem w naszej placówce opisanych w poprzedniej części czynników ryzyka, opracowane zostały propozycje wzmocnienia lub wprowadzenia adekwatnych i skutecznych środków chroniących. Dla każdego ze wskazanych czynników ryzyka wskazane zostały działania które na celu mają zmniejszenie odpowiednio skutków lub prawdopodobieństwa ich występowania w naszym środowisku szkolnym.

Zespół zaleca w ramach działalności stymulującej wzrost czynników chroniących:

- 1) zwiększenie poczucia akceptacji uczniów i wychowanków w społeczności szkolnej;
- 2) wzrost umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów i wychowanków;
- 3) zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego;
- 4) wspólne działania na rzecz niwelowania skutków pandemii Covid-19 oraz reintegracji grup rówieśniczych
- 5) zwiększenie kompetencji w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także wychowawczych i profilaktycznych nauczycieli i wychowawców;
- 6) wzrost kompetencji wychowawczych rodziców;
- 7) zwiększenie otwartości szkoły i placówki na współpracę z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły i placówki w środowisku.

WYNIKI PRZEPROWADZONYCH ANKIET:

Ankieta dotycząca relacji rówieśniczych w grupach klasowych, klas II- IV pokazuje, że młodzież pozytywnie określa relacje panujące w swoich klasach. Ankietowani w większości czują się częścią swoich grup klasowych i wskazują na bardzo dobre, bądź poprawne relacje panujące pomiędzy rówieśnikami. Z ankiety wynika, iż pomimo poprawnych relacji w klasach, zaufanie wśród kolegów i koleżanek bywa w znacznym stopniu ograniczone.

Ankietowani podają, że czasami spotykają się z zachowaniami agresywnym w szkole oraz grupie klasowej i twierdzą, że nie wszyscy nauczyciele reagują na przemoc między uczniami bądź trudno ocenić ich działania. Wskazują jednocześnie, że mają duże zaufanie do swoich wychowawców.

Podając odpowiedź na pytanie co Twoim zdaniem, można zrobić, aby poprawić stosunki koleżeńskie panujące w waszej grupie klasowej najczęściej odpowiadano:

- zwiększyć liczbę wspólnych wyjść i wycieczek, imprez szkolnych i klasowych i działać na rzecz integracji grupy klasowej poprzez mieszanie grup zadaniowych (w klasach istnieje duży podział na mniejsze podgrupy).

Przedstawione odpowiedzi wskazują, iż uczniowie wciąż odczuwają skutki izolacji związanej z pandemią Covid-19 i dążą do wspólnego spędzania czasu na różnorodnych aktywnościach w szkole i klasie.

Ankieta dotycząca zażywania substancji psychoaktywnych przez młodzież ukazuje, że najbardziej znaną używką wśród badanych jest zdecydowanie alkohol oraz wyroby tytoniowe. Z przeprowadzonych badań wynika, że w większości domów rodzice, opiekunowie i inni domownicy nie zażywają substancji psychoaktywnych. Jest to pozytywny wynik badania, ponieważ stanowi on aż 74% głosów.

W pytaniu na temat zażywania przez samych badanych substancji psychoaktywnych przeważa odpowiedź negatywna. Świadczy to więc o tym, że większość badanych nigdy nie sięgała po żadną z substancji. Osoby, które przyznały się do zażywania alkoholu, uważają, że sięgają po

niego dość rzadko, ponieważ jest to fajne i zazwyczaj robią to dla towarzystwa, większość ankietowanych z tą substancją miała styczność dopiero po ukończeniu 14 roku życia.

W zdecydowanej większości badane osoby uznają, że nie są uzależnione od substancji psychoaktywnych. Respondenci zażywają substancje psychoaktywne głównie w przypadku różnego rodzaju przyjęć czy tzw. imprez. Do najczęściej wskazywanych okoliczności, które sprzyjają zażywaniu s.p. należą spotkania ze znajomymi i domówki. Warto także zaznaczyć, że trzy osoby zaznaczyły, że miejsce zażywania przez nich substancji psychoaktywnych to szkoła.

Niemniej jednak zadowolające jest to, że rodzice badanych rozmawiali z nimi na temat zażywania substancji psychoaktywnych a także uczestniczyli w spotkaniach organizowanych przez szkołę i uczniowie znają ich skutki a także zaznajomieni są o różnych programach pomocy osobom uzależnionym od substancji psychoaktywnych.

**REKOMENDACJE ZESPOŁU DOTYCZĄCE WPROWADZENIA DO PROGRAMU PROFILAKTYCZNO-WYCHOWAWCZEGO
NASTĘPUJĄCEJ TEMATYKI:**

Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły i placówki oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu w środowisku szkoły:

Rekomendowane zadania:

- 1) prowadzenie zajęć integrujących w klasach, w szczególności w klasach początkowych każdego etapu edukacyjnego oraz w grupach wychowawczych;
- 2) upowszechnianie idei akceptacji różnorodności uczniów i wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, odmiennych kulturowo i językowo, wielojęzycznych oraz idei bezpiecznej i efektywnej edukacji włączającej uczniów i wychowanków z niepełnosprawnościami;
- 3) organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach i placówkach dla uczniów, wychowanków, rodziców, nauczycieli, wychowawców;
- 4) upowszechnianie programów edukacyjnych i działań alternatywnych do zachowań ryzykownych, rozwijających umiejętności psychologiczne i społeczne uczniów i wychowanków, promowanie wolontariatu;
- 5) angażowanie uczniów i wychowanków w procesy podejmowania decyzji w szkole i placówce, aktywizacja samorządów uczniowskich i innych form działalności uczniowskiej;
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców umożliwiających budowanie pozytywnych relacji z uczniami i wychowankami i ich rodzicami, w tym kompetencji z zakresu komunikacji interpersonalnej;

- 7) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów i wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym;
- 8) doskonalenie umiejętności nauczycieli i specjalistów oraz innych pracowników szkoły i placówki w zakresie bezpiecznego funkcjonowania w szkole i placówce uczniów i wychowanków, w tym uczniów i wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, oraz prowadzenie edukacji uczniów i wychowanków w tym zakresie;

Przeciwdziałanie używaniu substancji psychoaktywnych przez uczniów i wychowanków oraz profilaktyka uzależnienia od gier komputerowych, Internetu, hazardu.

Rekomendowane zadania:

- 1) monitorowanie rozpowszechnienia używania substancji psychoaktywnych przez uczniów i wychowanków, w tym środków zastępczych i leków wydawanych bez wskazań lekarza używanych w celach pozamedycznych;
- 2) realizacja edukacji zdrowotnej w szkołach i placówkach w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom;
- 3) wdrażanie programów profilaktyki uzależnień z zakresu profilaktyki uniwersalnej, rekomendowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, opartych na naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności;
- 4) uwzględnianie rozpoznanych potrzeb i problemów uczniów w zakresie zapobiegania uzależnieniom w programie wychowawczym szkoły i programie profilaktyki;
- 5) udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach i placówkach w zakresie profilaktyki uzależnień, w szczególności uczniów i wychowanków zagrożonych niedostosowaniem społecznym i niedostosowanych społecznie;
- 6) upowszechnianie programów wczesnej interwencji opartych na naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, adresowanych do okazjonalnych użytkowników narkotyków, w szczególności marihuany i haszyszu;

- 7) wdrażanie i wspieranie rekomendowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych programów z zakresu profilaktyki selektywnej i wskazującej, opartych na naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności dla dzieci i młodzieży ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym oraz dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także ich rodziców;
- 8) rozwijanie, przy wsparciu dorosłych, profilaktyki rówieśniczej, angażującej liderów młodzieżowych do działań na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom w środowisku szkolnym i lokalnym i promowania życia bez uzależnień;
- 9) zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rozwijanie ich pasji i zainteresowań w ramach zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych;
- 10) podnoszenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnień;
- 11) upowszechnianie programów rozwijających kompetencje wychowawcze i profilaktyczne rodziców w zakresie przeciwdziałania narkomanii;
- 12) opracowanie i upowszechnianie publikacji i materiałów kierowanych do rodziców na temat ryzyka używania narkotyków;
- 13) zintensyfikowanie współpracy szkół i placówek z gminą w sprawie realizacji zadań z zakresu profilaktyki narkomanii zawartych w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii;
- 14) współpraca szkół i placówek z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły lub placówki na rzecz przeciwdziałania narkomanii w środowisku lokalnym.

VIII. ZADANIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE NA ROK 2022/2023, WRAZ Z HARMONOGRAMEM DZIAŁAŃ

DZIAŁALNOŚĆ PROFILAKTYCZNA

L.p	Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca	Typ profilaktyki
1.	Ochrona społeczności szkolnej przed zachorowaniem na Covid-19 i rozprzestrzaniem się epidemii w środowisku szkolnym	1. Przekazanie informacji uczniom o zagrożeniu biologicznym SARS-CoV-2, drogach rozprzestrzenia się wirusa, objawach choroby oraz skutków dla zdrowia- wykorzystanie pakietów edukacyjnych MEiN	Wychowawcy klas	Cały rok	Uczniowie	uniwersalna
		2. Szczegółowe omówienie obowiązujących w szkole procedur bezpieczeństwa	Wychowawcy klas, nauczyciele świetlicy	1 wrzesień 2022	Rodzice / opiekunowie prawni, uczniowie	
		3. Przekazanie rodzicom drogą elektroniczną lub na zebraniach aktualnych komunikatów GIS, MEiN z wytycznymi dotyczącymi postępowań w sytuacji zagrożenia pandemią	Wychowawcy klas	30 sierpnia 2022	Rodzice / opiekunowie prawni, pełnoletni uczniowie	
		4. Ograniczenie dostępu osobom z zewnątrz na teren budynku szkolnego	Dyrektor, pracownicy obsługi	Codziennie		

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH IM. STANISŁAWA STASZICA W WIERUSZOWIE

		5. Udostępnianie informacji na stronie www szkoły oraz na drzwiach wejściowych o skuteczności szczepień profilaktycznych.	Osoba prowadząca stronę www		Uczniowie, rodzice/prawni opiekunowie	
		6. Świadczenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom podlegającym izolacji, będącym w stresie w związku z zachorowaniem członków rodziny na Covid-19, obawy przed zakażeniem	Pedagog, wychowawcy	Na bieżąco	Uczniowie	
		7. Przeprowadzenie zajęć wychowawczych na temat ochrony wzroku w pracy z monitorem, ergonomii stanowiska nauki, higieny w nauce zdalnej.	higienistka	W przypadku wprowadzenia nauki w systemie hybrydowym lub zdalnym	Uczniowie	
2.	Realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców/ opiekunów prawnych programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych przez	1. Wspieranie uczniów ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym.	Pedagog, psycholog, wychowawcy	Na bieżąco	Rodzice / opiekunowie prawni, uczniowie	selektywna
<p>Przykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie działań z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. • Indywidualne rozmowy z uczniami na temat właściwych postaw wobec niebezpiecznych środków. • Zapewnienie uczniowi zaufanego miejsca, do którego może zgłosić się o pomoc. • Angażowanie uczniów w kółka zainteresowań, rozwój sprawności fizycznej na dodatkowych zajęciach. • Zachęcenie ucznia do zapoznania się z literaturą bliską jego zainteresowań. 						

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH IM. STANISŁAWA STASZICA W WIERUSZOWIE

<p>Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.</p> <p>W tym: 2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.</p>	<p>2. Pomoc uczniom z rozpoznanymi wczesnymi objawami używania środków psychoaktywnych.</p>	<p>Pedagog, wychowawcy</p>	<p>Na bieżąco</p>	<p>Rodzice / opiekunowie prawni, uczniowie</p>	<p>wskazująca</p>
<p>Przykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konsultacja problemu z rodzicami/ opiekunami prawnymi ucznia. Przedstawienie możliwych miejsc, w których mogą szukać pomocy. • Angażowanie ucznia w działalność pozalekcyjną oraz zachęcanie wychowanków do udziału w zajęciach Wychowania do życia w rodzinie. • Konsultacje ze specjalistyczną poradnią ds. uzależnień. • Udzielanie uczniom, rodzicom informacji na temat zakresu wsparcia udzielanego przez PCPR, Punkt Interwencji Kryzysowej jako jednostkami samorządowymi, powiatowymi. Udostępnianie numerów telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży na szczeblu regionalnym i krajowym, a także powiatowym – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wieruszowie 					
	<p>1. Zapewnienie wsparcia rodzinom uczniów, którzy mają problem z używaniem substancji psychoaktywnych.</p>	<p>Pedagog, psycholog, wychowawcy</p>	<p>Na bieżąco</p>	<p>Rodzice / opiekunowie prawni, uczniowie</p>	<p>wskazująca</p>
<p>Przykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie działań z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. • Zapewnienie możliwości konsultacji z psychologiem szkolnym. • Organizacja spotkań rodziców / opiekunów prawnych z uczniem oraz specjalistą z poradni ds. uzależnień. 					

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH IM. STANISŁAWA STASZICA W WIERUSZOWIE

<p>3. Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej/ organizacja zajęć pozalekcyjnych na terenie „otwartych” terenów sportowych szkoły.</p>	<p>2. Rozszerzenie oferty pozalekcyjnych zajęć sportowych/ udostępnienie terenów sportowych szkoły na zajęcia poza godzinami nauki</p>	<p>Wychowawcy, dyrekcja</p>	<p>Na bieżąco / czerwiec 2023</p>	<p>uczniowie</p>	<p>uniwersalna</p>
<p>Przykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie tematycznych lekcji wychowawczych. • Rozwijanie zainteresowań w ramach pracy na zajęciach pozalekcyjnych. • Zachęcanie do uczestnictwa w różnorodnych konkursach, zawodach i olimpiadach przedmiotowych również w formie on-line. • Stworzenie warunków do prezentacji swoich zainteresowań • Kontynuacja szkolnego programu promocji uczniów pt. Mam talent, podczas którego uczniowie naszej szkoły wystawiają swoje prace malarskie oraz prezentują zdolności pisarskie oraz muzyczne • Organizacja Dni Sportu – jako formy wspólnej rekreacji oraz budowania więzi pomiędzy społecznością uczniowską 					
<p>4. Zapewnienie dostępności pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom placówki.</p>	<p>3. Wspieranie uczniów poprzez rozmowy i terapię indywidualną</p>	<p>Pedagog, psycholog, wychowawcy</p>	<p>Na bieżąco</p>	<p>uczniowie</p>	
<p>Przykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustalenie dyżuru psychologa szkolnego, specjalistów w godzinach popołudniowych ułatwiających nieskrępowany dostęp do psychologa/pedagoga i zapewniający nieograniczony czas na rozmowę/terapię w sytuacjach trudnych. • Upublicznienie danych dotyczących dostępności psychologa/pedagoga szkolnego oraz terminów przyjęć uczniów przez tych specjalistów, zarówno zatrudnionych w szkole jak i w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. • Zachęcanie i budowanie zaufania do psychologa szkolnego podczas godzin wychowawczych – zapraszanie psychologa na zajęcia, prezentacja interesującego uczniów tematu. 					

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH IM. STANISŁAWA STASZICA W WIERUSZOWIE

5.	Wspieranie zdrowia psychicznego uczniów	4. Prowadzenie działań na rzecz upowszechniania wiedzy na temat zdrowia psychicznego i jego uwarunkowań, kształtowanie przekonań, postaw, zachowań i stylu życia wspierającego zdrowie psychiczne, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu, przeciwdziałanie seksualizacji dzieci i młodzieży – w szczególności przez prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych.	Pedagog, psycholog, wychowawcy	Na bieżąco	uczniowie	uniwersalna
		5. Rozwijanie potencjałów i koncentrowanie się na mocnych stronach dzieci i młodzieży – wzmacnianie potencjału zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży przez wsparcie pozytywnego i harmonijnego rozwoju, kształtowanie osobowości, umiejętności osobistych i społecznych, udzielanie wsparcia w rozwiązywaniu problemów i kryzysów rozwojowych, podnoszenie odporności psychicznej i poprawę funkcjonowania emocjonalnego. Zapobieganie zaburzeniom psychicznym.	Pedagog, psycholog, wychowawcy	Na bieżąco	uczniowie	uniwersalna

		<p>Przykłady:</p> <ul style="list-style-type: none">• wdrażanie programów profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów zdrowia psychicznego i zachowań ryzykownych (np. używanie substancji psychoaktywnych, ryzykowne zachowania seksualne, korzystanie z pornografii, przemoc);• prowadzenie działań na rzecz zapobiegania depresji, samobójstwom i innym zachowaniom autodestrukcyjnym w populacjach o zwiększonym ryzyku;• wzmacnianie poczucia własnej wartości u naszych wychowanków• praca wspólna pedagoga, psychologa i wychowawców dotycząca niwelowania skutków wykluczenia społecznego, spowodowana pandemią Covid-19, reagowanie na przejawy przemocy psychicznej wśród uczniów: odrzucenie, wykluczenie z grupy klasowej, hejt.
--	--	---

DZIAŁALNOŚĆ WYCHOWAWCZA

L. p.	Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1.	Współpraca z rodzicami / opiekunami prawnymi uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia	<p>1. Opracowanie i upowszechnianie materiałów z zakresu edukacji zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem zdrowego żywienia i aktywności fizycznej, skierowanych do nauczycieli i rodziców/ opiekunów prawnych</p> <p>Przykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie materiałów z opisem dostępnych zajęć pozalekcyjnych do dyspozycji uczniów. • Uświadamianie rodziców/ opiekunów prawnych o istotności udziału dzieci w zajęciach wychowania fizycznego. • Udział w programach dotyczących promocji zdrowego trybu życia organizowanych aktualnie przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. • Przygotowanie materiałów dotyczących zdrowego żywienia na podstawie zaleceń publikowanych przez Instytut Żywności i Żywienia. • Współpraca z Instytutem Żywności i Żywienia w ramach prowadzonych projektów promujących tematykę zdrowego żywienia. • Promocja niedalekich szkole bądź miejsca zamieszkania uczniów, atrakcji turystycznych zachęcająca do podejmowania aktywności wraz z dziećmi. Materiały zorganizowane we współpracy z konkretnymi lokalizacjami. • Udział w programach profilaktyki zdrowotnej organizowanych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Wieruszowie: <ul style="list-style-type: none"> a) ARS, czyli jak dbać o miłość b) Podstępne WZW c) Znamię? Znam je! 	Pedagog, psycholog, wychowawcy	Na bieżąco	Rodzice / opiekunowie prawni, uczniowie

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH IM. STANISŁAWA STASZICA W WIERUSZOWIE

		<p>2. Zaangażowanie rodziców / opiekunów prawnych do współpracy przy organizacji uroczystości/imprez szkolnych i klasowych, zawodów sportowych etc.</p>	<p>nauczyciele, wychowawcy, rodzice</p>	<p>Na bieżąco</p>	<p>Rodzice / opiekunowie prawni, uczniowie wskazująca</p>
<p>Przykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacja wycieczek do pobliskich atrakcji turystycznych we współpracy z rodzicami/ opiekunami prawnymi. • Organizacja klasowych turniejów w wybraną dyscyplinę sportową angażująca zarówno dzieci jak i rodziców/ opiekunów prawnych. • Zaplanowanie i realizacja warsztatów kulinarnych dotyczących zdrowej żywności – szkoły gotowania dla dzieci i rodziców / opiekunów prawnych. • Rozwijanie technicznych umiejętności uczniów przy wsparciu rodziców/ opiekunów prawnych. • Aplikowanie szkoły do programów ogłaszanych w BIP przez Ministra Edukacji i Nauki. 					
		<p>3. Promowanie zdrowego i aktywnego trybu życia poprzez organizację spotkań rodziców/ opiekunów prawnych ze specjalistami, w sprawach wykraczających poza kompetencje zawodowe wychowawcy.</p>	<p>Pedagog, psycholog, wychowawcy</p>	<p>Na bieżąco</p>	<p>Rodzice / opiekunowie prawni, uczniowie</p>
<p>Przykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lekcje prowadzone przez specjalistów ds. uzależnień informujące o sposobach przeciwdziałania uzależnieniom od środków typu papierosy, alkohol czy narkotyki, ale również gier komputerowych i Internetu. • Spotkania ze specjalistami ds. profilaktyki antynarkotykowej mające na celu uświadomienie rodziców w zakresie zagrożeń płynących ze strony środków psychoaktywnych, jak i rozpoznawania zagrożenia. 					

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH IM. STANISŁAWA STASZICA W WIERUSZOWIE

		<ul style="list-style-type: none"> • Stała współpraca z higienistką szkolną w zakresie ochrony zdrowia. • Spotkanie z dietetykiem, wyjaśniające zasady zdrowego żywienia oraz korzyści płynące ze stosowania się do tych reguł. 			
	<p>2. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie tematów godziny wychowawczych dotyczących najważniejszych wartości w życiu każdego człowieka takich jak dobro, prawda i piękno; • pielęgnowanie powyższych wartości poprzez uwrażliwianie młodego człowieka na sztukę, kulturę, środowisko naturalne i poszanowanie dla każdej istoty żywej; • pomoc dotycząca podejmowania dojrzałych, świadomych i odpowiedzialnych decyzji odnoszących się do edukacji i życia codziennego. 	Nauczyciele, wychowawcy	Na bieżąco	uczniowie

KSZTAŁTOWANIE WIĘZI Z KRAJEM OJCZYSTYM, POSZANOWANIE DLA DZIEDZICTWA NARODOWEGO ORAZ INNYCH KULTUR I TRADYCJI

L.p.	Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1.	Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej oraz poszanowania dla innych kultur i tradycji.	<p>1. Promowanie wśród uczniów aktywnego uczestnictwa w szkolnych uroczystościach oraz świątach Państwowych.</p> <p>2. Poszerzanie wśród uczniów wiedzy dotyczącej Europejskich Dni Dziedzictwa, których znaczenie polega głównie na integrowaniu społeczeństw poszczególnych krajów Starego Kontynentu wokół idei ochrony dziedzictwa kulturowego, rozumianego jako wspólne, ponadczasowe dobro wszystkich narodów Europy.</p> <p>3. Zapoznanie się z kulturą i tradycją uczniów z Ukrainy uczęszczających do Naszej szkoły.</p> <p>Przykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znajomość słów i melodii hymnu narodowego. • Kulturalne zachowanie się w miejscach Pamięci Narodowej, w czasie uroczystości szkolnych. Dbanie o odpowiedni strój w czasie świąt szkolnych i akademii. • Poznajemy historię naszego regionu. • Utrzymywanie kontaktu z absolwentami szkoły. • Prowadzenie kroniki szkolnej. • Kulturowanie tradycji szkolnej. • W ramach lekcji wychowawczych, przybliżać uczniom kulturę i tradycję narodu ukraińskiego. 	Grono pedagogiczne rodzice	Na bieżąco	uczniowie

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH IM. STANISŁAWA STASZICA W WIERUSZOWIE

		Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych. Szersze i przemyślane wykorzystanie w tym względzie m.in. wycieczek edukacyjnych.
--	--	--

2.	Poszanowanie historii i kultury regionu, środowiska ekologicznego	<ul style="list-style-type: none">• Zdobywanie, pogłębianie wiedzy o własnej miejscowości, regionie, kraju.• Poznanie historii i tradycji własnej rodziny.• Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu wspólnoty lokalnej, imprezach regionalnych.• Organizowanie imprez na rzecz szkoły i środowiska.• Zapoznanie z elementami kultury regionów Polski.
----	---	---

KSZTAŁTOWANIE PRZYJAZNEGO KLIMATU W SZKOLE, BUDOWANIE PRAWIDŁOWYCH RELACJI RÓWIEŚNICZYCH ORAZ RELACJI UCZNIÓW I NAUCZYCIELI WYCHOWAWCÓW. INTEGRACJA KLASOWYCH GRUP RÓWIEŚNICZYCH

L. p.	Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1.	<p>Kształtowanie u uczniów właściwych postaw społecznych, rodzinnych, rówieśniczych. Pomoc w budowaniu relacji opartych na zaufaniu, szacunku i tolerancji. Zwiększanie poczucia więzi ze szkołą i przynależności do grupy klasowej.</p>	<p>- zajęcia integracyjne, -kontynuacja i tworzenie nowych innowacji pedagogicznych, - spotkania integracyjne z pedagogiem i psychologiem, -kontynuacja i realizacja celów programu wychowawczo-profilaktycznego,</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie właściwych relacji międzyludzkich opartych na tolerancji, szacunku, zaufaniu i życzliwości, • wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro, • kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie • podejmowanie działań zmierzających do integracji grupy klasowej • rozwijanie umiejętności nawiązywania, podtrzymywania przyjaźni oraz wzmocnienia więzi z rówieśnikami i nauczycielami • zwiększanie poczucia więzi ze szkołą i poczucia przynależności do silnego zespołu klasowego, zintegrowanego wokół pozytywnych postawa i wartości • zapewnianie bezpieczeństwa emocjonalno-społecznego i psychofizycznego uczniów. 	Grono pedagogiczne, Dyrekcja, rodzice	Na bieżąco	uczniowie

Wnioski do pracy rekomendowane przez Radę Pedagogiczną w ramach strategii działań projakościowych (podniesienia jakości działalności wychowawczej):

1. Pomagać młodym ludziom w budowaniu pozytywnego obrazu własnej osoby poprzez odkrywanie indywidualnych możliwości, zalet oraz pasji.
2. W pracy z młodzieżą zwracać uwagę na korzyści wynikające z prezentowania pozytywnych postaw życiowych i wartości - wzmacnianie więzi z innymi.
3. Podejmować działania zmierzające do integracji grupy klasowej, przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu, bądź odrzuceniu przez grupę rówieśniczą. Reagować na przejawy przemocy psychicznej wśród uczniów.
4. Niwelować skutki wykluczenia społecznego, spowodowane pandemią Covid-19.
5. Poszerzać zakres współpracy pomiędzy wychowawcami a pedagogiem, pedagogiem specjalnym oraz psychologiem w ramach aktywnej i skutecznej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
6. Wsłuchiwać się w potrzeby młodych ludzi, zwracać uwagę na ich indywidualne oraz grupowe spostrzeżenia dotyczące poprawienia współpracy pomiędzy uczniami i nauczycielami.
7. Wspierać wychowanków w rozwiązywaniu problemów i kryzysów rozwojowych celem podnoszenia odporności psychicznej i poprawy funkcjonowania emocjonalnego.
8. W miarę możliwości zwiększyć liczbę wspólnych wyjazdów i wyjść klasowych w ramach integracji grup rówieśniczych.

XIX. DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW:

Informacyjne:

1. Organizacja systematycznych zebrań i konsultacji dla rodziców.
2. Przekazywanie rodzicom na bieżąco informacji o sytuacji wychowawczej, sukcesach i problemach dziecka ze szczególnym uwzględnieniem czasu edukacji zdalnej. Bezpośrednie rozmowy z rodzicem poprzez dostępne aplikacje i programy online (Messenger, Facebook, Microsoft Teams), kontakt telefoniczny oraz korespondencję przez e-mail, dziennik elektroniczny Vulcan.
3. Zapoznanie z głównymi dokumentami, regulującymi pracę w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Wieruszowie oraz informowanie o zmianach w dokumentach.
4. Informowanie o prawach i obowiązkach rodzica.

Edukacyjne:

1. Pedagogizacja rodziców - szkolenia, warsztaty, rozmowy z udziałem zaproszonych gości, pedagoga, psychologa, terapeuty uzależnień, wychowawców klas.
2. Zapoznanie rodziców z ofertą pomocy ze strony instytucji wspierających rodzinę.

Alternatywne:

1. Rozmowy indywidualne z rodzicami.
2. Umożliwienie rodzicom współdecydowania o sprawach Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Wieruszowie przez uczestnictwo w:
 - * Radzie Klasowej Rodziców (tzw. trójki klasowe),
 - * Radzie Rodziców,
 - * współpracę z wychowawcą klasy,
 - * aktywną organizację przedsięwzięć realizowanych na terenie szkoły,
 - * udział rodziców w ważnych wydarzeniach odbywających się na terenie szkołyInterwencyjne: 1. Podjęcie działań interwencyjnych w przypadku zaistnienia sytuacji zagrażającej prawidłowemu rozwojowi ucznia w środowisku rodzinnym.

2. Współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę i szkołę w działaniach opiekuńczo - wychowawczych m.in. Sąd, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Policja, Miejski i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej.

Akcja informacyjno- edukacyjna dla rodziców, dotycząca szczepień, w ramach programu MEN z „Bezpieczny powrót do szkoły”.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny nie jest dokumentem zamkniętym, może ulegać zmianom wraz ze zmieniającą się rzeczywistością wychowawczą szkoły. Ze względu na różnorodność form i metod stosowanych przy realizacji programu, zakłada się także różnorodne formy monitorowania pracy:

- rozmowy z rodzicami i uczniami,
- obserwacja i analiza zachowań,
- zapisy w e-dziennikach lekcyjnych,
- zestawienia wyników w nauce i frekwencji,
- dokumentacja pedagoga, pielęgniarki, biblioteki szkolnej,
- sprawozdania poszczególnych struktur szkoły ,
- sprawozdania z nadzoru pedagogicznego,
- wyniki konkursów,
- kroniki klasowe i szkoły,
- tablice informacyjne, opinie osób i instytucji współpracujących ze szkołą.

X. PROPOZYCJE TEMATÓW ORAZ ZAGADNIĘĆ DO REALIZACJI W RAMACH ZAJĘĆ Z WYCHOWAWCĄ:

Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży:

1. Wsparcie psychologiczne – gdzie szukać pomocy w razie problemów emocjonalnych?
2. W jaki sposób dbać o higienę ciała i umysłu?
3. Depresja – jak ją rozpoznać i gdzie szukać pomocy.
4. Jak pracować nad poczuciem własnej wartości i godności osobistej?
5. Konstruktywne sposoby radzenia sobie z negatywnymi emocjami.

Tematy z zakresu zdrowia i zdrowego odżywiania:

1. Zdrowe odżywianie i odpowiednie nawadnianie jako podstawa w lepszym przyswajaniu wiedzy.
2. Czy nadwaga to stan, którego należy się wstydzić? O zdrowotnych przyczynach i konsekwencjach nadwagi.
3. Podstawowe zasady zdrowego odżywiania.
4. Aktywność fizyczna a dobre samopoczucie.
5. Zdrowy styl odżywiania. Czy wiesz co jesz?

Tematy podejmujące problematykę relacji międzyludzkich (relacje w szkole, rodzinie i środowisku społecznym):

1. Jak dbać o dobre relacje w klasie ? Szacunek i tolerancja każdego dnia.
2. Dotrzymywanie umów i obietnic – analiza własnych możliwości. Kultura osobista w klasie, w szkole, w miejscach publicznych.
3. Ludzie starsi i sprawni inaczej – okazywanie szacunku, pomocy i tolerancji dla ich słabości.
4. Konflikt pokoleń, różnice międzypokoleniowe.

5. Co niszczy relacje z innymi ludźmi?

Tematy dotyczące profilaktyki uzależnień (w tym uzależnienia od: alkoholu, narkotyków, gier komputerowych, mediów społecznościowych i hazardu):

1. Internet – szanse i zagrożenia. Czy wiesz jak postępować by nie uzależnić się od Internetu?
2. Moda na „dopalacze” – o groźnych skutkach zażywania substancji psychoaktywnych.
3. Profilaktyka uzależnień – skutki palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków dla organizmu człowieka.
4. Fonoholizm i nomofobia – czy smartfon uzależnia?
5. Definicja hazardu – skutki uzależnienia od gier hazardowych.

Profilaktyka agresji i przemocy, w tym cyberprzemocy:

1. Metody rozwiązywania konfliktów w szkole.
2. Trudne sytuacje wokół nas – przemoc i agresja.
3. Cyberprzemoc – definicja, rodzaje cyberprzemocy.
4. Bezpieczeństwo cyfrowe czyli jak dbać o swoje dobro w sieci?
5. Kim jestem – pojęcie godności ludzkiej z perspektywy portali społecznościowych.

Zagadnienia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne:

1. Dyskusja, negocjacje, kompromis – rodzice i dzieci, dorośli i młodzież.
2. O potrzebie przynależności do grupy rówieśniczej i jej aprobaty.

3. Uległość, asertywność, agresja – analiza postaw.
4. Umiejętność samooceny - moje wady i zalety
5. Stres w moim życiu. Co to znaczy się stresować? Jak sobie radzić ze stresem?

Tematy dotyczące praw i obowiązków uczniów, zawierające się w dokumentach szkolnych:

1. Przypomnienie uczniom treści zawartych w najważniejszych aktach prawnych szkoły.
2. Zapoznanie uczniów ze statutem ZSP Wieruszów. Przypomnienie regulaminu otrzymywania ocen z zachowania.
3. Co należy do podstawowych praw ucznia i jego obowiązków?
4. Bezpieczeństwo na terenie szkoły. Omówienie zasad BHP oraz planu ewakuacyjnego.
5. Lekcja organizacyjna – przypomnienie procedur związanych z Covid-19, BHP w drodze do i ze szkoły.

Tematy z zakresu doradztwa zawodowego:

1. Oczekiwania pracodawcy i pracownika w zakresie umiejętności i kwalifikacji zawodowych. Zajęcia związane z planowaniem kształcenia i kariery zawodowej.
2. Wartości cenione w pracy zawodowej.
3. Zdobywanie doświadczeń zawodowych poprzez praktyki, wolontariat, prace wakacyjne.
4. Zajęcia z doradcą zawodowym dotyczące określenia predyspozycji i zainteresowań zawodowych, planowania kariery zawodowej.
5. Omówienie wewnątrzszkolnego programu doradztwa zawodowego.

Tematy z zakresu ochrony środowiska i ekologii:

1. Współczesne zagrożenia ekologiczne i cywilizacyjne.
2. Troska o środowisko naturalne.

3. Śmieciowe ABC – rodzaje odpadów i ich utylizacji, rola segregacji śmieci.
4. Problemy współczesnego świata – wpływ człowieka na środowisko.
5. Wpływ zanieczyszczeń powietrza na zdrowie człowieka.

Zagadnienia poruszające tematykę zainteresowań, hobby i sposobów spędzania wolnego czasu, przez młodzież:

1. Lekcja z cyklu " POLECAM" - ostatnio przeczytaną książkę, obejrzany film, program TV, koncert itp.
2. Pozaszkolne zainteresowania i pasje.
3. Co warto przeczytać? Co warto obejrzeć?
4. Mój region – najważniejsze wydarzenia kulturalne.
5. Moje sposoby spędzania wolnego czasu.

Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji:

1. Budowanie wartości moralnych sprawiedliwość, tolerancja, solidarność, demokracja, wolność, szacunku dla siebie i innych.
2. Wartości cenione we współczesnym świecie.
3. Trudności związane z przyjmowaniem odpowiedzialności za własne decyzje.
4. Jaka jest rola prawdy w życiu człowieka, dlaczego warto mówić prawdę?
5. Życie w zachwycie – jak dostrzegać piękno otaczającego nas świata?

Wychowanie patriotyczne i życie obywatelskie:

1. Moja mała ojczyzna. Walory krajoznawcze i turystyczne swojego regionu.
2. Zwrócenie uwagi na miejsca pamięci narodowej w naszym regionie.

3. Poznajemy naszą szkołę. Patron, historia szkoły i jej wieloletnie tradycje.
4. Zapoznanie uczniów z prawami i powinnościami obywatelskimi.
5. Pełnoletniość – co to dla mnie oznacza?

Rada Pedagogiczna zaopiniowała pozytywnie program wychowawczo-profilaktyczny na rok szkolny 2022/2023 i przyjęła do realizacji z dniem 14.09.2021r.

